Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!
Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 88 (7418) | ЧАЦВЕР, 8 КАСТРЫЧНІКА | 1942 г.

ПРАЧЫТАЎ—ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ.

Смерць кожнаму немцу на беларускай зямлі! Слава кожнаму партызану, слава кожнаму, хто знішчае немцаў, хто наблізіжае нашу перамогу!

Няхай жыве свабодная Совецкая Беларусь!

(Са зварота другога мітынга прадстаўнікоў беларускага народа).

АДКАЗЫ тав. І. В. СТАЛІНА НА ПЫТАННІ КАРЭСПАНДЭНТА АМЕРЫКАНСКАГА АГЕНЦТВА АСОШЫЭЙТЭД ПРЭС

Маскоўскі карэспандэнт амерыканскага агенцтва Асошыэйтэд Прэс п. Кэсідзі звярнуўся да Старшыні Совета Народных Камісараў СССР тав. І. В. Сталіна з пісьмом, у якім прасіў вусна або пісьмова адказаць на тры пытанні, якія цікавяць амерыканскую грамадскасць.

Тав. І. В. Сталін адказаў п. Кэсідзі наступным пісьмом:

Пан Кэсідзі!

З прычыны занятасці і ў сувязі з гэтым немагчымасці даць Вам інтэрв'ю абмяжоўваюся дачай кароткага пісьмовага адказа на Вашы пытанні.

1. «Якое месца ў совецкай ацэнцы бягучага становішча займае магчымасць другога фронта»?

Адказ. Вельмі важнае, — можна сказаць, — першаступеннае месца.

2. «Наколькі эфектыўна дапамога саюзнікаў Совецкаму Саюзу і што можна было-б зрабіць, каб пашырыць і палепшыць гэту дапамогу»?

Адказ. У параўнанні з той дапамогай, якую аказвае саюзнікам Совецкі Саюз, адцягваючы на сябе галоўныя сілы нямецка-фашысцкіх войск, — дапамога саюзнікаў Совецкаму Саюзу пакуль яшчэ мала эфектыўная. Для пашырэння і палепшання гэтай дапамогі патрабуецца толькі адно: поўнае і своечасовае выкананне саюзнікамі іх абавязацельстваў.

3. «Якая яшчэ совецкая здольнасць да супраціўлення»?

Адказ. Я думаю, што совецкая здольнасць да супраціўлення нямецкім разбойнікам па сваёй сіле нікольк не ніжэй,—калі не вышэй,—здольнасці фашысцкай Германіі або якой-небудзь іншай агрэсіўнай дзяржавы забяспечыць сабе сусветнае панаванне.

З пашанаю

І. СТАЛІН.

3 кастрычніка 1942 года.

На фронтах Айчыннай вайны

У РАЁНЕ СТАЛІНГРАДА

У раёне Сталінграда прадаўжаюцца жорсткія баі. Нямецка-фашысцкія войскі нясуць велізарныя страты і не могуць прасоўвацца наперад.

У баі за адзін населены пункт гітлераўцы страцілі толькі забітымі звыш 800 салдат і афіцэраў.

Пасяховымі контратакамі нашы часці на асобных участках наносяць ворагу моцныя ўдары і некалькі прасунуліся ўперад. Нашы часці ачысцілі ад немцаў некалькі вуліц і частку рабочага пасёлка горада Сталінграда.

Часці Чырвонай Арміі вялі актыўныя дзеянні на паўночны захад ад Сталінграда. Адно наша злучэнне адбіла многа контратак ворага і знішчыла каля 1.000 румынскіх салдат і афіцэраў.

У РАЁНЕ МАЗДОКА

За апошнія дні ў раёне Маздока ішлі ўпорныя баі нашых войск з вялікімі масамі танкаў і мотапяхоты праціўніка. Немцы пачалі атаку з 70 танкамі ў адным напрамку і 90 танкамі ў другім. Разгарэўся жорсткі бой. Часці Чырвонай Арміі адбілі танкавыя атакі. Немцы пакінулі на полі бою 126 спаленых і падбітых танкаў і больш 2.000 салдат і афіцэраў.

НА ПАЎНОЧНА-ЗАХОДНІМ ФРОНЦЕ

На адным з участкаў Паўночна-Заходняга фронта нашы часці разбурылі 10 дзотаў праціўніка і знішчылі да 2 рот нямецкай пяхоты.

Нашы байцы захапілі чыгуначны мост і вядуць баі на подступах да аднаго населенага пункта. Захоплены вялікія трафеі.

ЗНІШЧАНА 257 НЯМЕЦКІХ САМАЛЁТАЎ

За тыдзень з 27 верасня па 3 кастрычніка ўключна ў паветраных баях, на аэрадромах і агнём зенітнай артылерыі знішчана 257 нямецкіх самалётаў.

Нашы страты за той-жа перыяд—137 самалётаў.

ДРУГІ МІТЫНГ ПРАДСТАЎНІКОЎ БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

З ПРАМОВЫ таварыша МАРГУНСКАГА *)

(Гвардыі маёр Чырвонай Арміі)

Таварышы!

Вораг вераломна напаў на нашу радзіму. Як балюча і цяжка было пакідаць свой родны край! Дорага заплаціў вораг за захоп нашай Беларусі. Адыходзячы, мы абяцалі сваім братам і сёстрам, сваім бацькам вярнуцца назад, адпомсціць ворагу. Слова сваё, слова совецкага воіна мы выканаем, як свяшчэнную клятву. Фашысцкія ірады будуць прагнаны з Беларусі. Мы, байцы Чырвонай Арміі, прыдзем да вас, таварышы беларусы. Мы адпомсцім за кожную кроплю пралітай крыві нашага народа. Мы адпомсцім за нашы зруйнаваныя гарады і спаленыя сёлы. Мы адпомсцім за нашу нацыянальную беларускую культуру, за знішчэнне нашых тэатраў і бібліятэк, за разгром нашай Беларускай Акадэміі Навук.

Праз лінію фронта, праз акопы і калючы дрот да нас даносяцца плач матак і сясцёр. Мы бачым полымя пажараў. Мы адпомсцім нямецкім гадам за ўсё.

Пад ударамі Чырвонай Арміі нямала фашысцкіх дывізій ужо знайшлі свой бясслаўны канец. Намагаючы апошнія сілы, Гітлер агнём і мечам рвецца ў глыб нашай краіны,ператвараючы гарады і сёлы ў папялішчы, а ўраджайныя землі ў пустыню. Шыбеніцамі вызначан шлях фашысцкіх людаедаў. Гітлераўскія орды знойдуць сабе смерць на нашай зямлі. Хопіць у нас балот для іх паганых касцей. На Дану, на Дняпры, на Дзвіне і Сожы — усюды не міне нямецкіх рабаўнікоў наша куля.

Немцы рвуцца яшчэ наперад. Мы спынім ворага. Мы затрымаем гэту фашысцкую гадзіну, перарэжам ёй шляхі не толькі наперад, але і назад, разграмім і знішчым фашыстаў.

Таварышы беларусы! Шырэй фронт партызанскай вайны! На беларускай зямлі чуцен говар нашых гармат. Выходзьце насустрач сваёй роднай Чырвонай Арміі, якая нясе на сваіх штыках свабоду і шчасце народу.

Смялей, браты партызаны! Дзейнічайце рашуча. Мы з фронта, а вы з тыла будзем граміць фашыстаў, пакуль не выкінем гэту погань з нашай роднай зямлі.

Вялікі Сталін асяніў нас ленінскім сцягам на свяшчэнную вайну супроць акупантаў. Пад сцягам Леніна—Сталіна мы перамагалі нашых ворагаў, пад гэтым сцягам пераможам і зараз.

Смерць нямецкім акупантам!

Няхай жывуць беларускія партызаны!

Няхай жыве наша родная Совецкая Беларусь!

Няхай жыве наш правадыр, Народны Камісар Абароны СССР вялікі Сталін!

З ПРАМОВЫ таварыша БАТОЎКІНА Н. Е.

(Калгаснік, дэпутат Вярхоўнага Совета СССР)

Дарагія землякі мае, браты-беларусы!

Семдзесят год пражыў я на свеце, многа бачыў я ў сваім жыцці. Усялякую часіну перажываў наш народ. Але такога гора, такіх цяжкіх дзён, якія пераносіць наш народ цяпер, я не помню. Такой бяды яшчэ не было.

Гітлераўскія мярзотнікі паляць нашы гарады і вёскі, мучаюць і забіваюць нашых людзей, гоняць на катаргу ў Германію.

Беларускія сяляне, браты мае родныя! Вы памятаеце, як радасна мы жылі паўтары годы таму назад? У нашых клецях было поўна хлеба, на нашых фермах гадавалася безліч жывёлы. Мы былі гаспадарамі свайго дабра. Былі ў нас і школы, і бальніцы, і поўныя крамы. Красавалі нашы сады, багатым ураджаем шумелі нашы нівы. Нашы дзеці і ўнукі пелі бадзёрыя песні, падпявалі ім і мы, старыкі. Усе былі шчаслівы.

А зараз не чуваць песень звонкіх на Беларусі. Іх замянілі енк і плач нашых матак і дачок над папялішчамі спаленых вёсак, плач і стогны над трупамі закатаваных гітлераўцамі дзяцей.

Нашу родную зямельку ўжо дзеляць нямецкія памешчыкі.

Землякі мае, ці-ж можна цярпець здзекі нямецкіх разбойнікаў? Ці-ж можам мы дапусціць, каб нямецкія бароны гаспадарылі на нашай зямлі, а мы, як прыгонныя, працавалі на іх? Ці-ж можам мы дапусціць, каб яны і надалей забівалі нашых людзей, гналі на катаргу, гвалцілі жанчын нашых? Не, гэтаму не бываць! Мы, беларусы, не будзем прыгоннымі нямецкіх памешчыкаў!

Памятайце, землякі, немца трэба біць усёй грамадой, усім мірам і кожнаму ў асобку. Калі мы не будзем змагацца, калі будзем сядзець і чакаць, будзе яшчэ горш. Пераб'е немец нашых людзей, загоніць на нямецкую катаргу, забярэ нашу зямельку і на ёй прымусіць працаваць на немца. І праклянуць нас навекі вечныя дзеці нашы, унукі і праўнукі.

Наша Чырвоная Армія знішчае гітлераўскія дывізіі на фронце, а мы павінны ўзмацніць наша змаганне ў тылу ворага. Так агульнымі сіламі мы і даканаем ворага. Немца трэба біць усёй грамадой і біць яго ўсюды, і ўдзень і ўночы. Ідзе немец па дарозе — хай узарве яго міна. Застаўся нанач у сяле— зарэж яго соннага. Праходзіць немец праз лес—хай і там яго знойдзе смерць. Беларус, брат родны, даві немца, рубай яго сякерай, рэж нажом, калі віламі.

Не давайце яму хлеба! Хавайце хлеб. Ражон у бок замест хлеба. Немца біць не грэх. Заб'еш немца — святую справу зробіш для радзімы сваёй, для народа свайго, для сям'і сваёй. Так што, братцы, калі жыць хочаце, біце немца дзе папала і чым папала. Біце яго акаяннага ў лесе, на полі, на дарозе. Знішчажайце немца ўсюды—на зямлі і на вадзе. Такі мой старыкоўскі наказ вам.

Смерць нямецкім акупантам!

***) Сёння мы прадаўжаем друкаваць прамовы ўдзельнікаў другога мітынга прадстаўнікоў беларускага народа, які нядаўна адбыўся ў Маскве.**

ДРУГІ МІТЫНГ ПРАДСТАЎНІКОЎ БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

З ПРАМОВЫ КАНДРАТА КРАПІВЫ

(Лаурэат Сталінскай прэміі, беларускі драматург)

Дарагія мае чытачы, браты і сёстры, беларусы і беларускі!

Мы ведаем, якія страшэнныя пакуты і здзекі церпіце вы ад ненавісных чужынцаў — нямецкіх акупантаў. Мы чуем плач асірацелых дзяцей, мы чуем галашэнне матак над свежымі магіламі, мы чуем стогны закапаных жыўцом людзей, і наша сэрца напаўняецца болем і гневам за свой народ. Вы пазналі на сабе ўвесь жах фашысцкага «новага парадку».

Фашысцкія пустабрэхі выхваляюцца тым, што яны прынеслі культуру беларускаму народу. Вы, таварышы, самі бачыце вынікі іх «культурнай дзейнасці» ў Беларусі.

У нас была Беларуская Акадэмія Навук. У яе інстытутах, багата абсталяваных лабараторыях працавалі сотні беларускіх вучоных. Цяпер яна разгромлена акупантамі.

У Мінску была дзяржаўная бібліятэка імені Леніна з амаль двухмільённым кніжным фондам. Цяпер яе няма: увесь кніжны фонд знішчан.

Знішчаны ўсе кнігі беларускіх пісьменнікаў, дзе толькі яны былі знойдзены фашысцкімі варварамі, у тым ліку кнігі народных паэтаў Беларусі Янкі Купалы і Якуба Коласа. Знішчаны іх дамы, спалены архівы і неапублікаваныя рукапісы.

У Мінску быў Універсітэцкі гарадок, якім мы ганарыліся, як дасягненнем нашага культурнага будаўніцтва. Тысячы беларускіх юнакоў і дзяўчат набывалі там веды, рыхтуючыся да вялікага служэння народу. Цяпер на месцы гарадка груда развалін.

Была ў нас вядомая на ўвесь Совецкі Саюз Горацкая сельскагаспадарчая акадэмія. Ад яе застаўся адзін попел.

У Мінску было 6 тэатраў, 10 кінотэатраў, 12 клубаў, 2 музеі, Карцінная галярэя. Усё гэта разбурана і знішчана.

У іншых гарадах Беларусі малюнак яшчэ больш жахлівы. У Оршы, напрыклад, усе школы і клубы акупантамі разбураны, загаджаны і закрыты. Працуе толькі адзін клуб, прызначаны для немцаў. Затое ў кожным горадзе акупанты адчынілі дзесяткі публічных дамоў для нямецкай салдатні і афіцэраў.

Фашысцкія разбойнікі рашылі, што аднаго тэрора недастаткова, і спрабуюць іграць на нацыянальных пачуццях беларусаў. Яны загаварылі пра беларускае мастацтва, пра літаратуру, пра навуку. Яны спрабуюць гаварыць з народам на яго роднай мове і шукаюць для гэтага сабе паслугачоў сярод беларусаў, думаючы, што пры іх дапамозе лягчэй будзе надзець нямецкае ярмо на беларускую шыю.

Але сярод беларускай інтэлігенцыі не знайшлося ахвотнікаў зацягваць пятлю на шыі свайго народа. Беларускія вучоныя, пісьменнікі, мастакі, кампазітары, артысты — не з Гітлерам, а з Совецкай уладай. Акупанты вымушаны абыходзіцца халуямі, якіх да гэтага ніхто і за людзей не лічыў. Падпоркі вельмі ненадзейныя для падтрымання ў Беларусі фашысцкага «новага парадку».

Паднімайцеся-ж, браты мае, усе, як адзін! Множце рады народных мсціўцаў! Множце трупы фашысцкіх сабак на нашай зямлі, бярыце прыклад з лепшых сыноў беларускага народа—Даватара, Гастэла, Бумажкова, Сільніцкага. Ратуйце родную Беларусь, якой наступіў на горла кованы нямецкі бот. Ратуйце народ свой ад фашысцкага рабства. Ахоўвайце ад ворага культурныя скарбы народа, сваю мову, сваю песню, сваю літаратуру. Ганьба таму, хто, як пакорная жывёліна, падставіць сваю шыю пад нямецкае ярмо. Адвернуцца ад яго чэсныя людзі і праклянуць яго дзеці і ўнукі яго.

Не верце хлуслівым абяцанням фашысцкіх разбойнікаў, памятайце беларускую прыказку: кось, кось, пакуль у аглоблі. Не слухайце фашысцкіх халуёў, хоцьбы яны загаварвалі з вамі на роднай мове. Знішчайце здраднікаў народа. Знішчайце гітлераўскіх разбойнікаў і грабежнікаў. Дапамажыце Чырвонай Арміі зламаць хрыбет фашысцкаму зверу. Біце немца насмерць, напавал. Біце, каб не загінуць самім. Вашы магутныя ўдары наблізяць дзень вашага вызвалення.

Слава народным мсціўцам—беларускім партызанам!

Слава майму геraічнаму народу!

Смерць нямецкім акупантам!

З ПРАМОВЫ таварыш ПАТОЦКАЙ

(Партызанка-ордэнаносец)

Ужо другі год, як гітлераўскія полчышчы топчуць зямлю Беларусі, паляць нашы хаты, вёскі і гарады, вешаюць нашых братоў, сясцёр, забіваюць нашых мацярэй, дзяцей і бацькоў.

Немцы хочуць нас заняволіць. Яны хочуць адабраць у нас усё тое, што было заваявана нашымі бацькамі ў дні вялікага Кастрычніка.

Але-ж мы гаспадарамі зямлі былі і будзем. За сваю Радзіму, за свой народ мы не пашкадуем жыцця ў барацьбе з ворагамі.

З першых-жа дзён Айчыннай вайны, калі немцы ўварваліся ў наш раён, я пайшла ў партызанскі атрад. Сваімі ўласнымі рукамі я задушыла не аднаго немца. Адабраным у немцаў аўтаматам я прыстраліла многа фашысцкіх людаедаў. Урад узнагародзіў мяне ордэнам Чырвонай Звязды.

Таварышы жанчыны і дзяўчаты, маткі і сёстры! Усе падымайцеся на ворага, дапамагайце партызанам! Мы, сумесна з Чырвонай Арміяй, нясём вам вызваленне. Мы адпомсцім за кроў і слёзы нашых людзей, за галодных і асірацелых дзяцей.

Беларускія жанчыны! Бярыцеся ўсе за зброю! Лепш памерці са зброяй у руках у барацьбе з ворагам на сваёй зямлі, чым трапіць у ярмо нямецкіх людаедаў. Бярыце прыклад з партызана-снайпера, нашай землячкі, Людмілы С., якая знішчыла некалькі дзесяткаў нямецкіх фашыстаў. **Кожная жанчына павінна зрабіцца барацьбітом за лёс радзімы, за шчасце і свабоду свайго народа.**

Многія тысячы нямецкіх бандытаў знайшлі сабе магілу ў палескіх балотах, на берагах ракі Дняпра.

Узмацнім удар па ворагу!

Пасля поўнага знішчэння ворага наша вольная радзіма спытае ў кожнага з нас: **«Што ты зрабіў, каб вызваліць сваю краіну ад здзекаў нямецкага фашызма?»**

У імя радзімы дзейнічайце смела і рашуча, няхай наша гарачая куля ўсюды насцігне нямецкага разбойніка.

Смерць нямецкім акупантам!

НІКОЛІ НЕ ДАРУЕМ

(Расказ калгасніка вёскі Бараўкі, Сіроцінскага раёна Сцяпана Е.)

Як толькі мы даведаліся, што да нашай вёскі едуць немцы, дык усе пачалі ўцякаць у лес. Але акупанты многіх спаймалі і сагналі ў адзін будынак, а самі пачалі «гаспадарыць».

Гітлераўскія бандыты дашчэнту абабралі ўсе хаты, павыбілі вокны, выламалі дзверы, а затым падпалілі. Падпалілі і будынак, куды былі сагнаны сяляне.

Хто мог,—спрабаваў уцякаць. Па іх крывавыя фашысты адкрылі аўтаматны агонь. Ніхто не застаўся ў жывых. Загінула 37 чалавек. Фядот Елісеенка загінуў з усёй сваёй сям'ёй.

У страшэнных муках памёрлі 11 і 12-гадовыя Міця і Віця Семашко, іх маці і 80-гадовая бабушка. Згарэла ў агні сям'я ўдавы Герасімавай у колькасці 7-мі чалавек.

Мы ніколі не даруем гітлераўцам за нашу спаленую вёску, за 37 замучаных нашых калгаснікаў. Жорстка адпомсцім бандытам за іх жудасныя злачынствы.

З ПРАМОВЫ таварыша ЗІМЯНІНА М. В.

(Сакратар ЦК ЛКСМ Беларусі)

Дарагія сябры — комсамольцы і моладзь Беларусі!

Больш года лютуе на Беларусі паганая арда гітлераўцаў.

Маладое пакаленне беларускага народа за год нямецкай акупацыі выпрабавала ўвесь жах фашысцкага так званага «новага парадку».

Гітлераўцы зруйнавалі нашы гарады, вытапталі нашы нівы, знішчылі нашы школы. Смяротная небяспека фізічнага знішчэння і вечнага прыгнёту нямецка-фашысцкімі рабаўласнікамі і катамі пагражае маладому пакаленню Беларусі.

Але моладзь не схіліла галавы перад ненавісным ворагам. За гэты год мы прайшлі вялікую школу нянавісці да нямецкіх акупантаў. Мы ненавідзім гітлераўскіх мярзотнікаў усёй сілай нашай душы. У радах Чырвонай Арміі і ў партызанскіх атрадах многія тысячы маладых беларусаў, разам з усім совецкім народам, у напружаных баях знішчаюць немцаў і набліжаюць час поўнага разгрому акупантаў. І як-бы цяжка ні было выпрабаванне, беларуская моладзь ніколі не надзене на сябе ярмо рабства нямецкіх баронаў.

З кожным днём і часам расце армія народных мсціўцаў. Смерць немцу! — вось зараз адзіная мэта кожнага совецкага чалавека.

Вялікая любоў да радзімы і няспынная нянавісць да ворага выкавалі такіх маладых сыноў беларускага народа, як Героі Совецкага Саюза — выхаванцы Ленінскага комсамола лётчыкі Нікалай Гастэла, Віктар Талаліхін, Іван Каўшараў, снайпер Феадосій Смалячкоў, партызаны Міхаіл Сільніцкі і Владзімір Курыленка.

Слава іх бяссмертна. Усенародная слава герояў вымяраецца сілай іх помсты, колькасцю знішчаных ворагаў. Гэтым зараз выказваецца любоў да радзімы.

Гастэла, Каўшараў, Смалячкоў, Сільніцкі, Курыленка—многія байцы Чырвонай Арміі і партызанскіх атрадаў знішчылі тысячы праклятых акупантаў.

Да кожнага з нас адно пытанне:

— Ты ненавідзіш немцаў, ты помсціш ім? Пакажы-ж твой рахунак — колькі ты знішчыў немцаў.

У кожнага патрыёта радзімы—комсамольца і комсамолкі, партызана і партызанкі, маладога рабочага, інтэлігента, калгасніка павінен быць рахунак знішчаных немцаў - прыгнятальнікаў. Удзень і ўночы, у любых умовах, любой зброяй забівай немца. У гэтым выратаванне нашай радзімы, народа і кожнага з нас.

Слава байцам Чырвонай Арміі! Слава партызанам, якія, не шкадуючы свайго жыцця, бязлітасна б'юць ворага! Уся беларуская моладзь павінна быць у першых радах усенароднага партызанскага руху. Наша месца, юнакі і дзяўчаты Беларусі,—у першых радах змагароў за свабодную Совецкую Беларусь!

У бой за Радзіму, за Сталіна!

ХРОНІКА

У АКУПІРАВАНАЙ БЕЛАРУСІ

У памяшканні мінскага кіно-тэатра кожны тыдзень адбываюцца «ранішнікі» так званай самапомачы, на якіх з «канцэртамі» выступае духавы аркестр гарадской... паліцыі. Пасля кожнага такога «канцэрта» вытвараюцца арышты «неблаганадзейных» жыхароў горада.

* * *

Калгасніца Марыя К. і Соф'я М., якія былі гвалтоўна вывезены з Барысаўскага раёна на катаргу ў Германію ўцяклі адтуль і расказваюць, што там іх запрагалі ў плуг і прымушалі працаваць да страты прытомнасці.

* * *

У Суражскім раёне немцы забіраюць 90 процантаў хлеба ўраджаю 1942 года. Сяляне асуджаны на галодную смерць.

Жудасныя злачынствы твораць акупанты пры гвалтоўнай адпраўцы беларускіх жанчын на катаргу ў Германію. Усіх здаровых яны стэрылізуюць. Вельмі часта няшчасныя не пераносяць вялікай дозы атруты і паміраюць.

* * *

Па распараджэнню так званага кіраўніка палітычнага аддзела Франца Юрда, у Мінску павінна адчыніцца нямецкая гімназія. Аб'яўлены ўмовы прыёму. Але туды не ступіла яшчэ ні адна нага. Жыхары горада і акаляючых вёсак не жадаюць аддаваць сваіх дзяцей на «вывучку» немцам.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ
73609.